

Koninklijke Belgische
Bosbouwmaatschappij

Activiteitenverslag

2020

"De enige uitweg is de weg voorwaarts."

Helen Keller (1880-1968)

Dank aan

alle leden van de raad van bestuur die zich inzetten en die ons helpen, elkeen binnen hun mogelijkheden. Hun aanwezigheid werkt verrijkend.

Dank aan al onze vrijwilligers die zich met veel energie inzetten om ons te helpen bij de verwezenlijking van onze projecten ten gunste van het bos. Ze hebben al zo veel voor elkaar gekregen.

Dank aan onze private en publieke partners die ons steunen bij onze acties gericht op de toekomst, zoals het Arboretumsproject of de opleiding van de nieuwe

eigenaars.

Dank aan al onze partners, zonder wie wij veel van onze in dit jaarverslag voorgestelde projecten niet zouden kunnen waarmaken.

En tot slot, dank aan u, beste leden, zonder wie dit alles niet mogelijk zou zijn!

Het KBBM-team

2020

Met de steun van

The Wealth Designers

Woord van de voorzitter

Beste leden,

Wie had er bij het begin van 2020 kunnen voorspellen wat ons dat jaar te wachten zou staan? Wie had zich kunnen inbeelden dat een onbekend virus onze levens zo snel en zo radicaal zou kunnen doen kantelen, zonder waarschuwing en zozeer dat het zijn wil oplegt aan onze samenleving sinds het voor het eerst opdook?

Dit activiteitenverslag is de gelegenheid om een stand van zaken op te maken van wat ondanks alles werd verwezenlijkt tijdens dit paradoxale jaar, dankzij uw vermogen tot weerbaarheid en dat van onze vereniging,

haar vrijwilligers en haar partners.

De beproevingen hebben de bossen en de bosbouwers niet gespaard: een derde jaar van droogte, van opnieuw verzeggende temperaturen, een derde cyclus van aanvallen door de letterzetter, het aanhouden van de Afrikaanse varkenspest in de Gaumestreek, zagerijen propvol fijnsparhout en gesloten omwille van Covid ...

Gelukkig heeft ons operationele team zich kunnen organiseren om u nieuwe onlinediensten aan te bieden alsook een nieuwe systeem voor diegenen onder u die worstelen met het beheer van hun door de letterzetter aangetaste fijnsparren. Het team wordt bij deze bedankt, en ook onze vrijwilligers, voor hun aanpassingsvermogen en voor de inspanningen die ze wisten te leveren om talrijke activiteiten te kunnen behouden en te laten doorgaan ten voordele van onze leden!

Onze sponsoringpool is professioneler geworden en trekt een groeiend aantal ondernemingen en burgers aan die inzien wat er voor het bos op het spel staat.

Onze opleidingen zijn deels kunnen doorgaan, met naleving van de sanitaire maatregelen, en de theoretische lessen van ForêtFor werden voortgezet in de vorm van webinars.

Voor het Arboretumsproject was 2020 zonder twijfel een geweldig jaar met de ontwikkeling van meer dan honderd proefpercelen. Zaden vinden, teeltcontracten, aanplantingen, uitwerking van het opvolgingsprotocol, opleiding van

de vrijwilligers, financiering door de sponsors, alles is nu klaar opdat het project zich ontwikkelt gedurende vele jaren.

Na de rouw om uw door insecten vernielde percelen, laten de meesten onder u duidelijk blijken dat zij hun bos willen heropbouwen volgens een ander model, meer gediversifieerd en nog meer aangepast aan de aan de gang zijnde veranderingen. Daarnaast werd u ook (en wordt u nog steeds) geconfronteerd met een ongewone toevloed van gebruikers van het bos, gebruikers die zich al te vaak niet bewust zijn van de bosrealiteit.

De herziening van het PEFC-referentiekader is begonnen. Ondertussen bent u steeds talrijker om de weg van de certificatie in te slaan.

De Waalse overheid heeft in 2020 een plan in het leven geroepen voor hulp bij de herbebossing dat ook zal bijdragen tot de diversificatie van de bossen. Het zal operationeel zijn bij het volgende aanplantingsseizoen: denk eraan, de aanvraagdossiers moeten bij de OEWB worden ingediend tussen 30 april en 30 juni 2021.

2020 was in vele opzichten een *annus horribilis*, maar heeft dus ook perspectieven en hoop gecreëerd die wij allemaal zouden willen geconcretiseerd zien in 2021: zal de Covid-dreiging eindelijk afnemen? Zal het klimaat milder zijn en minder verwoestend voor onze bossen? Zullen we weldra opnieuw de banden met het bos kunnen aanhalen in een hartelijke sfeer? Dit is wat ik u van ganser harte toewens.

4 De KBBM

- 4 De vereniging
- 5 Ons team
- 6 De belangrijkste cijfers van 2020
- 8 Acties van de vrijwilligers

10 Onze activiteiten en diensten

- 10 Arboretums project
- 12 Opleiding
ForêtFor
- 14 Informatie
Silva Belgica
Silva Mail
Pers
- 15 Verzekeringen
- 16 PEFC-certificatie
- 20 Vrijwilligerswerk

22 Opmerkelijke gebeurtenissen in 2020

27 Onze weerbaarheid tegen Covid

28 Onze Europese projecten

- 28 Forêt Pro Bos
- 29 Regiowood II

De vereniging

De Koninklijke Belgische Bosbouwmaatschappij (KBBM) werd in 1893 opgericht en is een vereniging die bospromotie, bosbescherming en duurzaam bosbeheer nastreeft.

Hiertoe blijven wij dicht bij onze leden staan en bieden wij hen verscheidene diensten aan.

Onze waarden zijn:

- **KNOW-HOW** : de KBBM zet een hele waaier aan vakkennis in om elk van haar opdrachten tot een goed einde te brengen. Daarvoor heeft zij een team met veldervaring, dat zich permanent bij-schoolt, dat initiatieven neemt en met een openheid van geest nieuwe ontwikkelingen omarmt en zich aanpast aan de moeilijke omstandigheden (met name die veroorzaakt door Covid-19) zodat het steeds kan zorgen voor een doeltreffende en kwaliteitsvolle dienstverlening.
- **OPENHEID** : via haar activiteiten plaatst de KBBM het delen van ervaringen op de voorgrond. Zij zet samenwerkingen op met de gesprekspartners uit haar activiteitensector. Dit alles verloopt in een sfeer van openheid met ons team dat nuttige en gemakkelijk toegankelijke tools ter beschikking stelt.
- **VERTROUWEN** : de KBBM biedt haar leden en de gemeenschap diensten aan met volledige transparantie en onpartijdigheid. Zij waarborgt de vertrouwelijkheid van de persoonsgegevens, essentieel in elke vertrouwensrelatie.
- **DUURZAAMHEID** : al meer dan één eeuw zet de KBBM zich in voor het bos en de bosbouwers van vandaag en morgen. Zij promoot duurzaam bosbeheer, d.w.z.: financieel rendabel, met respect voor het milieu en bevorderlijk voor de samenleving, ten dienste van de Mens en van de Natuur.

Ten dienste van het bos en de bosbouwers

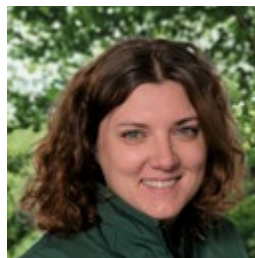
Ons team

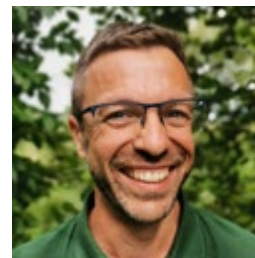
Philippe de Wouters
Directeur

Elodie Van Nieuwenhove
Onthaal & secretariaat

Lore Schietecatte
Verantwoordelijke IT en
administratief beheer

Nicolas Dassonville
Verantwoordelijke opleiding,
steun aan de herbebossing
en Arboretums

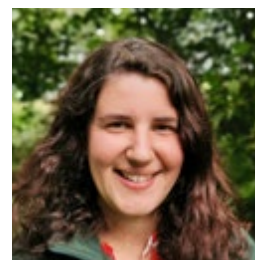
Amir Bouyahi
Administratief en finan-
cieel verantwoordelijke

Isabelle Lamfalussy
Verantwoordelijke vrij-
willigerswerk & Forest
Friends

Isaline de Wilde
Coördinator PEFC-bos-
certificatie en sponso-
ring

Mélanie Muller
Adjunct-medewerker
PEFC-boscertificatie

David Dancart
Coördinator Silva
Belgica, boekhandel,
BA-verzekering

Pierre-Olivier Bonhomme
Projectmanager
Regiowood II

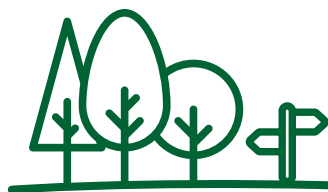
Julie Losseau
Projectmedewerker
Regiowood II

Zonder Orane Bienfait
en Adélaïde Boodts te
vergeten, die de KBBM
in de loop van 2020
hebben verlaten. Dank
aan allebei voor hun
inzet.

De belangrijkste cijfers van 2020

5 veld- of conferentiedagen voor **195** deelnemers

22 geleide bezoeken en bosanimatie voor **334** deelnemers

2 acties voor de ondersteuning van partnerstructuren voor **131** personen

3 gepersonaliseerde opleidingen voor **6** deelnemers

88.185 bomen geplant in 2020, wat staat voor een aangeplante oppervlakte van **48,09 ha**

Een team van **11** personen

Meer dan **2.500** leden

LinkedIn: 400 volgers
Facebook: 3896 volgers
Instagram: 157 volgers

4 ARES-lessen gegeven
voor **22** leerlingen

35 expertisevergaderingen

En sinds **2011**:
241 gefinancierde projecten,
418 ha herbebost en
432.118 gesponsorde bomen
(725.400 bomen geplant)

Acties van de vrijwilligers

Coaches

- 19 coachings
- 26 opvolgingen van aanplantingen
- 2 vormingsdagen voor de nieuwe coaches
- 1 gepersonaliseerde opleidingsdag

Waarnemers van de gezondheid van de bossen

- 4 vormingsdagen voor de nieuwe correspondants-observateurs
- 28 bezoeken in het kader van de Gezondheid van de bossen
- 4 sanitaire protocollen inzake aanplantingen

Bosgidsen

- Er werden een dertigtal activiteiten gepland en vervolgens afgelast omwille van de lockdown-maatregelen.
- Geleide activiteiten konden doorgaan tussen twee lockdowns in, voor de Sonian Wood Coop en de mensen die de oprichting van deze coöperatieve vereniging hadden gesteund.

Arboretums Team

- Het team van Arboretums-vrijwilligers heeft, onder leiding van Nicolas Dassonville en stagiair Romain Deblir, de twee opvolgingsprotocollen opgesteld wat betreft de 105 proefperceeltjes van 20 are verdeeld over 20 percelen verspreid over heel België.

“Enclos-exclos”-team

- 9 vrijwilligers hebben de jaarlijkse inventaris opgesteld van de plantengroei op 87 inrichtingen geplaatst bij 33 eigenaars verspreid over heel Wallonië.

Onze activiteiten en diensten

Arboretums project

Het Arboretums project wil de weg van de begeleide migratie verkennen van soorten en herkomsten als één van de mogelijke pistes voor de bossen om zich aan te passen aan de klimaatverandering. 2019 was een jaar van voorbereiding en prospectie. In 2020 werd er echt tot actie overgegaan.

Aanplantingen

In de lente van 2020 kreeg de eerste aanplantingscampagne van het project vaste vorm. Aldus werden er 105 proefperceeltjes van 20 are aangelegd op 20 verschillende sites verspreid over het hele land. Er werden bomen aangeplant van 11 verschillende soorten (cederatlas, grove den, Corsicaanse den, maritieme den, nordmannspar, Turkse spar, douglasspar, winter-eik, moseik, behaarde eik, kleinbladige linde) en meer dan 20 verschillende herkomsten. In de herfst van 2020 ging de tweede aanplantingscampagne van start met 7 nieuwe soorten en 6 nieuwe sites.

Het begin van een wetenschappelijke opvolging

De opvolging van de aanplantingen op lange termijn zal gebeuren volgens een strikt protocol op punt gesteld door onze stagiaire, Victoria Rousset (Agro-ParisTech) in het kader van haar afstudeeropdracht en gevalideerd door het wetenschappelijk comité van het project: Comptoir forestier (DNF), KULeuven, UCLouvain, ULG, DEMNA, INBO.

Een team van vrijwilligers werd aangeworven en opgeleid

Om te zorgen voor deze opvolging werd een team van 7 vrijwilligers aangeworven die een opleiding kregen wat betreft het protocol. Met de hulp van Victoria en van Romain Deblir (stagiair van de HEPL, La Reid) heeft het team de 105 permanente proefpercelen kunnen aanleggen in de lente en heeft het een eerste opvolgingscampagne kunnen afronden. Hieruit blijkt dat de geplante bomen uitstekend aanslaan zonder echt ernstige moeilijkheden, met uitzondering van een grote aanval van de hylobius (snuitkever) op twee ceder-aanplantingen, wat bevestigt dat er 2 of 3 jaar moet worden gelaten tussen de exploitatie van naaldbomen en het opnieuw aanplanten ervan. De twee betrokken percelen werden in de herfst heraangelegd.

De zoektocht naar zaden voor de toekomst

In de lente kon worden gestart met de opkweek van verscheidene nieuwe soorten, met name de Kaukasische spar, de Servische spar, de Bosnische den, de Griekse en Syrische zilverspar, de kustmammoetboom en de Wierookceder. In de herfst konden ook zaden van de zeldzame Hongaarse eik verkregen worden en deze zullen worden opgekweekt in de lente van 2021.

Gulle schenkers en sponsors

Het Arboretums project is enkel mogelijk dankzij de bijdragen van onze private schenkers en sponsors aan het fonds van de vrienden van de Koninklijke Belgische Bosbouwmaatschappij beheerd door de Koning Boudewijnstichting. Hierbij willen wij hen hartelijk bedanken.

Hoe kunt u doneren?
Twee mogelijkheden:

- **Via overschrijving**, op de rekening met IBAN-code: **BE10 0000 0000 0404** van de Stichting met de mededeling «**017/1930/00022**».
- **Online**. Surf naar www.kbbm.be/arboretums voor meer informatie.

Sinds oktober 2020 kunnen wij ook rekenen op de steun van alle bedrijven die de verantwoorde aanplantingen in bossen sponsoren. Elke organisatie die wil bijdragen aan de aanplanting van bomen draagt immers ook bij aan het "Bosbouw-Arboretums"-project.

Opleiding

In 2020 werden er talrijke activiteiten georganiseerd voor onze leden. De thema's van dit jaar hadden te maken met de actualiteit inzake bosbouw, die werd gekenmerkt door de sanitaire en klimatologische crisissen. Centraal stonden met name de gezondheid van de bossen en de boshernieuwing. Zo hebben we bijvoorbeeld aandacht geschonken aan de productieketen van Waals bosbouwkundig teeltmateriaal met het bezoek aan het Waals bureau voor bosbouwkundig teeltmateriaal (Comptoir Forestier) en aan de herbebossingstrajecten na de doortocht van de schorskever, met een bijzonder verrijkende uitwisseling van ervaringen tussen publieke en private bosbouwers.

Uiteraard heeft Covid ons gedwongen om talrijke activiteiten te annuleren. Geen nood, we hebben deze gelegenheid te baat genomen om de opleiding online te ontwikkelen. Zo konden er 24 didactische trajecten of PADLETs op onze website ter beschikking worden gesteld. www.srfb.be/je_me_forme_pour_ma_foret

ForêtFor

ForêtFor is een schakelopleidingscyclus in de hout- en bosindustrie, bestemd voor de nieuwe en toekomstige boscijneers. Met 10 theoretische avondlessen en 9 sessies in het veld die plaatsvinden tussen september en juni, biedt ForêtFor aan de cursisten de mogelijkheid om het beheer van hun bos in handen te nemen, het bosbouwjargon onder te knie te krijgen en aldus actieve en door de professionals erkende gesprekspartners te worden.

De cyclus startte in 2018 in het kader van het project Interreg Forêt Pro Bos, en kende al snel een groot succes, waardoor de KBBM ermee kon doorgaan na afloop van het Europese project. Zo konden met de editie 2019-2020 30 personen worden opgeleid, en

de editie 2020-2021 die nu bezig is, telt eveneens 30 deelnemers.

Zoals veel activiteiten werd ook ForêtFor in 2020 getroffen door de covidcrisis en er moest behoorlijk wat creativiteit aan de dag worden gelegd om een volledige opleiding aan de groep te kunnen verzekeren. Meerdere avondlessen werden omgevormd tot webinarreeksen en meerdere velddagen werden uitgesteld naar juni toen de pandemie geluwd was.

Informatie

Silva Belgica

Het tijdschrift Silva Belgica, dat in het begin “Bulletin van de Centrale Bosbouwmaatschappij” heette, is vaste prik bij zijn lezers sinds vier, ja zelfs vijf generaties.

Elk nieuw nummer ligt in de lijn van meer dan 125 jaar onafgebroken informatie en vulgarisatie rond bos en bosbouw gericht op eigenaars, beheerders en liefhebbers van het bos.

In 2020 werd niet afgeweken van deze regel.

Silva Mail

Via onze newsletter Silva Mail krijgen de meer dan 1370 abonnees een beknopt overzicht van de actualiteit rond bosbouw en blijven zij op de hoogte van al onze veldactiviteiten, lezingen en seminars, van de rondleidingen die door onze vrijwillige bosbouwers worden georganiseerd en van de door onze partners georganiseerde activiteiten.

Daarom: abonneer u! Meer info op
www.srfb.be/nl/inscription-newsletter-silva

Pers

En 2020 heeft de KBBM 4 persberichten uitgestuurd en ze kwam ze voor in meer dan twintig persartikels of interviews (op radio of televisie). In één van de reportages werd de KBBM geïnterviewd door Euronews in het kader van zijn dossier “*Veiligstellen van de rol van de door de klimaatverandering bedreigde bossen*” van 20 maart 2020.

Verzekeringen

Onze collectieve verzekering “BA Bos”

Sinds de jaren 1960 biedt de Koninklijke Belgische Bosbouwmaatschappij (KBBM) haar leden een collectieve verzekering “BA Bos” aan, die hun burgerlijke aansprakelijkheid dekt voor zowel materiële als lichamelijke schade aan derden.

Vandaag zijn meer dan 70.000 ha verzekerd door deze verzekering, ten voordele van meer dan 1.200 van onze leden.

Het aantal schadegevallen van de laatste jaren heeft de KBBM ertoe genoodzaakt om een nieuw contract te onderhandelen in 2020. Aldus heeft de KBBM een nieuwe polis afgesloten met de maatschappij Vivium. De nieuwe premie bestaat uit een forfait van 50 € en een bijkomende som van 1,25€ per verzekerde hectare.

De algemene vrijstelling voor materiële en immateriële schade, per schadegeval, wordt vastgelegd op 15% van het bedrag van de schade, met een minimum van 750 € en een maximum van 2.500 €. Voor lichamelijke schade is er geen vrijstelling.

De verzekeringspolis omvat daarnaast een luik “rechtsbijstand”.

De AMIFOR brandverzekering

AMIFOR is een onderlinge verzekeringsmaatschappij voor private en publieke boscijdegenaren. De AMIFOR Brandverzekering verzekert vandaag meer dan 59.000 ha tegen bosbranden. Droogte komt steeds vaker voor en het risico op brand wordt dus almaar groter. Daarom beslissen meer en meer bosbouwers om zich tegen brand te verzekeren.

Meer informatie op www.amifor.be

PEFC in 2020, dat betekent:

23

PEFC-audits bij de gecertificeerde private eigenaars

441

gecertificeerde private eigendommen in Wallonië die de principes van het PEFC-charter volgen om te komen tot een duurzaam beheer, voor een oppervlakte van 33 370 ha

20

nieuwe aansluitingen bij het PEFC-label die er hun vertrouwen in stellen om hen te begeleiden bij hun engagement naar een meer duurzaam bosbeheer, voor een oppervlakte van 2604 ha

2

veldagen om de PEFC-certificatie te ontdekken en te herontdekken en nog vele andere gelegenheden, opleidingen binnen of op het terrein om op uw vragen te antwoorden

- **Sinds 2003** staat de KBBM in voor de PEFC-certificatie van de eigenaars en beheerders van private bossen gelegen in Wallonië. Elke private boseigenaar die zijn bomen wil verkopen met het PEFC-label voor duurzaam bosbeheer kan een dossier indienen bij de KBBM en een attest bekomen waaruit zijn aansluiting blijkt. Het gaat om een vrijwillige certificatie; er moet niet voldaan worden aan een minimum oppervlakte of aan voorafgaande voorwaarden. Wij streven naar voortdurende verbetering, laat ons samen verder vooruitgaan.
- **In 2020** heeft de PEFC-afdeling nog harder gewerkt om de eigenaars te helpen bij hun aansluiting bij het PEFC-label. Een groot deel van het jaar kon enkel op afstand worden gewerkt, maar desondanks heeft de PEFC-afdeling met de informaticatools het contact met haar gecertificeerden en met de nieuw aangeslotenen kunnen bewaren, hoewel ze de eigenaars niet fysiek kon ontmoeten.

U heeft al wel gehoord van “certificatie” of “PEFC-label”, maar weet u echt wat al deze termen betekenen? De PEFC-afdeling heeft zich geassocieerd met bepaalde Waalse gemeenten om de PEFC-certificatie aan zoveel mogelijk bosbouwers voor te stellen. Dit innoverend partnerschap opent nieuwe perspectieven voor de certificatie en vormt ook de gelegenheid voor de gemeenten om zich te presen-

Bent u eigenaar van een bos?

Neem met ons contact op om het label te krijgen en uw patrimonium te certificeren, of als u meer informatie wenst: Isaline de Wilde en Mélanie Muller
foret@pefc.be | 081 62 74 05

teren als publieke eigenaar en om hun engagement te laten zien en hun knowhow te promoten op het vlak van duurzaam beheer. Deze toenadering tussen publieke en private eigenaars is heel nuttig, zo is gebleken uit de waardevolle uitwisselingen die tijdens deze ontmoetingen hebben plaatsgevonden en die zich in 2021 zullen verderzetten.

In de loop van dit jaar werd verder gegaan met de herziening van de normen inzake duurzaam bosbeheer. Het gaat om de 3de herziening in België, gericht op het verbeteren van de huidige normen voor de komende 5 jaar. De herziening moet rekening houden met de staat van onze bossen en met de nieuw opgedane ervaringen in termen van duurzaam beheer. Deze herziening impliceert de oprichting van een Regionaal Forum dat alle bij het bosbeheer betrokken actoren verenigt: bosexigenaars, industriëlen, wetenschappers, milieuverenigingen, vakbonden en de gebruikers van het bos. Het Forum heeft als doel de verschillende gevoeligheden, mogelijke verbeteringen en problemen in verband met duurzaam bosbeheer aan het licht te laten komen, en om, op basis van consensus, beslissingen te nemen over de nieuwe normen. De KBBM schaart zich achter dit Forum en is voorstander van een multifunctioneel bos met evenwichtige economische, sociale en milieudoelinden die aangepast zijn aan de reële omstandigheden in de praktijk. De KBBM verleent hieraan ook haar expertise als pleitbezorger van het PEFC-label voor het private bos.

Dit jaar bewoog er iets in de bos- en houtsector: een aantal bosexploitanten, industriëlen uit de sector van de eerste en tweede houtverwerking, ondernemingen van o.a. de houtenergie en de papierpulp, hebben zich verenigd om samen te laten weten hoe belangrijk het is dat zij zich kunnen bevoorraden met gecertificeerd hout bij hun leveranciers: u, bosexigenaars. Zowel de houthandel als de certificatie hebben een internationale dimensie die op sommige markten onlosmakelijk samengaan. Dat is de reden waarom deze actoren van de bos- en houtsector de eigenaars en beheerders vragen om de bossen die u beheert, te laten certificeren, om aldus te kunnen beantwoorden aan de alsmat toenemende vraag op de internationale houtmarkt.

Vrijwilligerswerk

15

Waarnemers van de gezondheid van de bossen

Ze hebben 32 gezondheidsbezoeken afgelegd, in voortdurende samenwerking met het Waals Observatorium voor de Gezondheid van de Bossen (OWSF):

- Om bij te dragen tot de gezondheidsmonitoring van de bossen
- Om u een diagnose te kunnen geven
- Om u te helpen bij het vinden van de juiste aanpak van het sanitair probleem, gevalideerd door het OWSF
- Om de hefbomen waarover u beschikt inzake gezondheid van het bos beter te begrijpen

29

Bosgidsen

Zij hebben 30 wandelingen en workshops geleid:

- Om het grote publiek te sensibiliseren
- Om uit te leggen hoe je omgaat met het bos
- Om vooroordelen te doorprikken
- Om uit te leggen wat de rol is van de bosbouwers
- Om simpelweg de liefde voor het bos door te geven

13

"enclos-exclos"-vrijwilligers

Zij hebben de Waalse bossen doorkruist:

- Om de jaarlijkse inventaris op te maken van de 87 inrichtingen bij 33 leden van de KBBM
- Om bij te dragen tot de objectivering van het evenwicht tussen bos en wild

8

Arboretum-vrijwilligers

Zij hebben heel België doorkruist:

- Om de 105 proefpercelen aan te planten
- Om het protocol voor de gezondheidsmonitoring en de groei te testen
- Om de tweejaarlijkse follow-ups uit te voeren
- Om de arboretums van de 19de eeuw te doorlopen en te bestuderen

16

boscoaches staan ter beschikking van onze leden

Zij hebben 46 activiteiten geleid:

- Om als nieuwe eigenaar aan de slag te gaan met het bosbeheer
- Om te leren hoe je een aanplantingsproject uitvoert
- Om van bosbouwmethode te veranderen
- Om vragen in verband met successie aan te kaarten
- Om kloempen te planten met de (klein)kinderen

Nieuwe dienst m.b.t. de Letterzetter

Er werd een nieuw team gevormd van 6 Coaches en Waarnemers van de gezondheid van de bossen om te antwoorden op de vragen om hulp vanwege onze leden die te kampen hebben met door de letterzetter aangetaste fijnsparrren.

Opmerkelijke gebeurtenissen in 2020

20

JANUARI

FEBRUARI

Bosbouwarbeiders

De KBBM is werkgeversvertegenwoordiger in de onderhandelingen binnen het Paritair Comité 146 van de bosbouwarbeiders. Na verscheidene constructieve vergaderingen met de vakbonden werd een herwaardering van de sector in de loop van deze maand afgesloten. De flexibiliteit van de arbeidstijd van de arbeiders werd aangepast om afgestemd te zijn op de seizoensarbeid die vaak afhankelijk is van het weer.

Nassonia

Nassonia, het pilootproject voor een gedifferentieerd beheer van het bos van Saint-Michel-Freyr werd op touw gezet in het kader van een publiek (Waals Gewest) en privaat (Stichting Pairi Daiza) partnerschap. De twee partijen tekenden een contract voor het gezamenlijk beheer van dit domeiniale bos van 1.645 ha nabij St Hubert. De KBBM werd uitgenodigd om haar expertise aan te leveren in het kader van de uitwerking van het "Masterplan" ter bepaling van de visie en de doelstellingen van dit project op lange termijn.

Aanplanting van de "arbo's"

De aanplantingen van de verschillende nieuwe arboretums draaien op volle toeren. Er wordt ook gestart met de opleiding van de vrijwilligers, die zullen zorgen voor de follow-up van deze installaties.

MAART

Herziening van het PEFC-referentiekader

Er wordt gewerkt aan de herziening van het referentiekader van de PEFC-certificatie van het duurzaam bosbeheer in Wallonië. In het algemeen gaat het om constructieve voorstellen om de criteria van een goed beheer zo dicht mogelijk te laten aansluiten op de realiteit op het terrein. De KBBM zal al het mogelijke doen om te zorgen dat deze certificatie voor iedereen toegankelijk is.

APRIL

Online opleiding en bosanimatie

Vele leden van de KBBM zitten thuis in lockdown met hun kinderen. Elke week stelt de KBBM "natuur en bos"-animaties voor, afgestemd op verscheidene leeftijden, om de jeugd bezig te houden in de nabijgelegen tuinen en bossen. Het team stelt ook verscheidene online thematische opleidingscycli voor zodat de leden bepaalde aspecten van het bosbeheer meer kunnen uitdiepen.

MEI

Bedankt Victoria

Na een stage van 6 maanden bij onze vereniging heeft Victoria Rousset de nieuwe Arboretums van veel energie voorzien en heeft zij met succes haar ingenieursdiploma van Agro Paris Tech behaald. Dank ook aan Victoria Boël die haar stage heeft uitgevoerd in het kader van haar studies duurzame ontwikkeling specifiek op het Arboretums-project.

JUNI

Nieuwe statuten

In twee algemene vergaderingen (in juni en september) hebben de leden met een zeer grote meerderheid de nieuwe statuten van de KBBM goedgekeurd. Zij zijn conform het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Het vertrek van sommige bestuurders (die wij hierbij nogmaals bedanken) maakte de komst van nieuwe bestuurders mogelijk, waardoor binnen de raad van bestuur het evenwicht wordt behouden tussen de verschillende bij het Belgische bos betrokken sectoren.

JULI

alle hens aan dek voor de vrijwilligers

De verschillende bosvrijwilligers voeren verschillende opdrachten uit: waarnemen van de gezondheid van de bossen, opvolging van het experiment "enclos-exclos", controle van de gesponsorde aanplantingen door de Coaches... De bosgidsen organiseren bezoeken voor het publiek dat naar natuur op zoek is. De nieuwe "arboretum"-vrijwilligers worden op het terrein opgeleid.

PEFC-audits

Elk jaar organiseert de KBBM een reeks audits van de gecertificeerde bouseigenaars. De bedoeling is om na te kijken of ze het PEFC-charter goed naleven. Om de geloofwaardigheid van het label en de onpartijdigheid van het team te garanderen, gaan Franse auditors met ons mee. In de maand juli alleen al werden 16 privé-eigenaars geaudit. De audits zijn meer dan enkel een controle. Het zijn ook momenten van uitwisseling en van het delen van kennis.

AUGUSTUS

Opleiding “Hoe een perceel van naaldbomen transformeren na de doortocht van de letterzetter?”

Dat is de vraag die veel bouseigenaars zich stellen. Tijdens deze bezoekdag konden we zien hoe een bosexpert en een agent van het DNF hebben gezorgd voor de verjonging van hun percelen van fijnsparren in Nassogne.

SEPT.

Opleiding “Preventief en curatief beheer van wildschade”

De deelnemers hebben kunnen profiteren van de ruime ervaring van Pierre Luxen en van de VZW “fourrages mixtes” (beter groenvoer) wat betreft het wildbeheer, met name wat betreft het creëren en onderhouden van “gagnages” (zones waar het wild zijn voedsel zoekt). Simon Linard, bosbouwaannemer, heeft de brede waaier aan beschikbare beschermingsmiddelen tegen wild en hun verschillende toepassingen voorgesteld. Alain Licoppe van het Demna maakte de opleiding compleet met de uiteenzetting over de organisatie van de jachtraden en de berekening van het afschotplan voor het Edelhert.

OKT.

Opleiding “Het bureau voor teeltmateriaal (Comptoir Forestier) van Marche-en-Famenne”

De dag begon in Fenffe met de voorstelling van de zaadtuinen en de zaadbestanden en de uiteenzetting van hun voorgeschiedenis en hun nut. Vervolgens heeft Alain Servais van het DNF aan de deelnemers de verschillende oogsten en bewaartechnieken uitgelegd van de zaden in het bureau van Marche-en-Famenne. Ook de bosgenetica en het verhandelen van teeltmateriaal met andere landen kwamen aan bod.

NOV.

Bijkomend getuigschrift in de boswetenschap

De Koninklijke Belgische Bosbouwmaatschappij neemt deel aan de voortgezette opleiding van de bachelors in de bosbouw en het milieu. Er worden avondlessen georganiseerd opdat zij zouden kennismaken met verschillende domeinen of zich er verder in zouden kunnen verdiepen. Tijdens de praktijksessies kunnen de studenten hun verworven kennis in de praktijk omzetten in een schoolbos.

DÉC.

Online opleiding “Balans van de gezondheid van de bossen”

Quentin Leroy van het Demna heeft de balans opgemaakt van de gezondheid van onze bossen. Met de droogte en de aanvallen van de schorskever was 2020 geen gemakkelijk jaar. Helaas is geen enkele soort gespaard gebleven.

Onze weerbaarheid tegen Covid

Het werk van het team

Elk personeelslid beschikte in de praktijk al over een laptop, met een VPN-verbinding met de server van de KBBM. We hebben ons dan ook onmiddellijk kunnen aanpassen aan het telewerk, ook al moest iedereen verschillende moeilijkheden thuis oplossen: telewerken terwijl de kinderen thuis zijn, zorgen voor een goede internetverbinding, leren omgaan met nieuwe tools tijdens online vergaderingen en lessen.

De directie was bijzonder aandachtig voor het mentale welzijn van eenieder, en nam de minste gelegenheid te baat om opnieuw banden te creëren binnen het team en te zorgen voor solidariteit.

Onze vooruitgang op het gebied van informatica

We hebben verschillende online opleidingen gegeven:

- De theoretische lessen van ForêtFor
- De initiatie tot het beheerplan www.maproprieteforestiere.be

We hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om onze website uit te breiden:

- Online boekhandel ; www.srfb.be/forest-shop
- Activiteiten voor kinderen ; www.srfb.be/forest-friends
- "Ik leer voor mijn bos". www.srfb.be/je_me_forme_pour_ma_foret

Onze Europese projecten

Feel Wood
Forêt Pro Bos

Forêt Pro Bos

Einde van het project “Forêt Pro Bos” maar voortzetting van verscheidene activiteiten

Het project Forêt Pro Bos verenigt elf partners uit Wallonië, Vlaanderen en Noord-Frankrijk en schonk aandacht aan onder andere de evaluatie van de houtvoorraad, de ondersteuning en het promoten van de herbebossing, het toegankelijker maken van de bospercelen en de verspreiding van informatie rond bosbouw bij het grote publiek. Na vier jaar van samenwerking en diverse activiteiten, nam het project een einde in 2020. Bij deze gelegenheid werd een volledig dossier gepubliceerd in het 6de nummer van Silva Belgica 2020.

De KBBM heeft zich wat dit project betreft voornamelijk geconcentreerd op de aspecten rond het promoten van de herbebossing, het opleiden en informeren van jonge (nieuwe) boscigenaars en het verlenen van een positief imago aan het multifunctioneel beheer van het bos, dat moet worden gevaloriseerd bij het grote publiek.

De gezondheidscrisis (Covid-19) heeft de veldactiviteiten en de laatste door de partners geplande evenementen in de war gestuurd; hierbij ook het slotevenement, dat uiteindelijk werd omgeturnd tot een persconferentie in september 2020.

Ondanks de impact van de covidcrisis vonden er concrete activiteiten plaats en werden ook de ontwik-

kelde tools verspreid. Er werd een boekje gemaakt in A5-formaat, met daarin alle resultaten van het project. Er werd een fototentoonstelling georganiseerd met verklarende fiches over verscheidene onderwerpen. Deze fototentoonstelling was oorspronkelijk bedoeld voor het slotevenement, maar zal nu ter beschikking kunnen worden gesteld van de partners van het project om de boshernieuwing in de toekomst te promoten.

Het 2de seizoen van ForêtFor, een complete inleidende module over bosbeheer, werd met succes afgesloten. Meteen daarna werd in september gestart met een nieuwe opleidingscyclus. Het gaat om een activiteit die de KBBM wenst voort te zetten.

Er werd verder bijgedragen aan de herbebossing. Over de vier jaar van het project gaat het om 207 ha die werden herbebost. De vrijwillige boscoaches van de KBBM zullen hun adviesverlening inzake herbebossing voortzetten.

In 2020 konden er weinig kloempen worden gepland omwille van de sanitaire beperkingen, maar de coaches van de KBBM werden opgeleid en zijn vast van plan om de eigenaars verder aan te moedigen om aanplantingen te doen samen met hun kinderen en kleinkinderen. Om te benadrukken dat het gaat om een engagement van de volgende generatie voor het bos van morgen, bestaan deze aanplantingen als-

Regiowood II

maar vaker uit soorten die potentieel geschikt zijn om weerstand te bieden aan de klimaatverandering in samenhang met het Arboretums-project.

Wat betreft de bewustmaking van het grote publiek en de gebruikers van het bos in de brede zin: meer dan 60 didactische borden werden geplaatst in de privébossen, om duidelijk te maken wat de bestaansreden is van de bosbouwwerken. Daarnaast werden er tijdens de laatste maanden van het project Forêt Pro Bos in Wallonië meer dan 30 borden geplaatst met het “**Charter van de wandelaar**”, waarin de regels worden uitgelegd die in het bos moeten worden gevolgd.

In 2020 heeft het Regiowood-project het webplatform “**maProprieteForestiere.be**” verbeterd door er onder andere de export van gepersonaliseerde kaarten mogelijk te maken. Vandaag worden meer dan 1600 eigendommen beheerd via het platform voor een totaal van 36 000 ha.

Dankzij het project konden ook 5 opleidingen worden georganiseerd en kwamen er talrijke artikels over hernieuwing gaande van de voorstelling van de zaadketen tot het wildbeheer en de innoverende herbebossing van kaalgekapt zones.

Betere kennis van de beroepen die verband houden met het bos, belang van bewustmaking van de jongeren

In het verlengde van de smartphoneapp “Forest Fun” en de didactische paden die eerder werden ontwikkeld, hebben de KBBM, de Carah en Hout Info Bois besloten om, in samenwerking met Empreintes vzw voor diens pedagogische expertise, een pedagogisch dossier te verwezenlijken, getiteld “De Mens en het Bos”. Bedoeling was om de ontwikkelde bewustmakingstools een bestendig karakter te geven zodat ze door zoveel mogelijk mensen kunnen worden gebruikt, en dit gedurende vele jaren.

Dit dossier is gebaseerd op de onderwerpen behandeld op de borden van de didactische paden (kappen van bomen, bosberoepen, klimaatverandering, hout als alternatief voor fossiele brandstof, enz.), en het bijzondere aan het dossier is dat het focust op het bosbeheer en op de rol van de bosbouwers. De doelgroep bestaat uit jongeren van 10 tot 12 jaar. Het gaat om een “kant-en-klare” kit, eenvoudig te gebruiken. Concreet houdt deze kit een theoretisch deel in bestemd voor de leerkrachten en jongerenbegeleiders, en een praktisch deel dat bestaat uit 15 activiteiten. Deze activiteiten kunnen in het bos en/of in de klas plaatsvinden, en zijn gebaseerd op observatie en zintuigen, kennis, spel en creativiteit. Het dossier “De Mens en het Bos” werd ontwikkeld in FR en NL versies, en is beschikbaar via download op de website van de KBBM, maar ook op papier (op verzoek te verkrijgen bij de Waalse structuren die het hebben ontwikkeld, alsook bij de Bosgroepen in Vlaanderen). De VZW Empreintes draagt ook bij tot de verspreiding van dit dossier binnen een groter educatief netwerk.

Ten dienste van het bos en de bosbouwers

Opleiding
Informatie
Certificatie
Verzekeringen

Koninklijke Belgische Bosbouwmaatschappij vzw
Ten dienste van het bos en de bosbouwers

Bischoffsheimlaan 1-8 | bus 3 | 1000 Brussel | BE 0408 558 654
02 223 07 66 | info@srfb-kbbm.be | www.srfb-kbbm.be